No. 1670 Vrijdag 31 December 1915. 32ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50, voor elken regel meer 7½ cts.

Het Bloedjaar.

1915 zag bijna gansch Europa in vuur en vlam en bloed.

België, het zoo bij uitstek bloeiende, voor 't grootste deel een droeve ruïne geworden, ligt plat gebrand en plat getreden. Polen dat in de loop der tijden al zooveel lijden kende, was 't wreede worstelperk tusschen Duitscher en Rus. Noord en Oost-Frankrijk in 70 reeds zoo geducht bezocht, zijn andermaal het tooneel, waar een nog nooit geziene reuzenstrijd afspeelt. Het verschrikkelijkste onweer van kanonnendonder, van granatenflitsen en kogelregen barst boven zijn vruchtbare landouwen los, onverpoosd al meer dan een jaar, met steeds fellere razernij.

Zelfs het heidensch Japan mengde zich in den strijd, terwijl aan den Gulden Hoorn de Islam het kromzwaard trekt om in de Geallieerden zijn doodvijand den gehaten Rus te treffen.

Van alle kanten snellen de krijgers toe, van alle rassen en natiën, als razend van dolheid om elkaar te verdelgen, elkaar weg te vegen van 't aanschijn der aarde.

Honderdduizenden voor enkele maanden, nog vol krachtig bruischend leven, nu dood, haastig er gens onder wat aarde weggeborgen. Andere honderdduizenden wel in leven, maar op de schandelijkste wijze onherstelbaar verminkt.

En nog zijn we niet aan 't einde van deze reusachtige menschenslachterij. Sommige gezaghebbende mannen beweren zelfs, dat we pas bij het begin staan.

En dan het zieleleed, dat van dit alles het gevolg is! Wie zal ze tellen de tranen bij den huiselijken haard gestort? Hoevele zonen met zooveel moeite en opoffering groot gebracht, thans weggerukt door 't vijandelijk lood! Ze mogen ze beweenen de bedroefde vaders en moeders, beweenen met de bitterste tranen, maar weerzien zullen ze hen helaas niet. Hoevele jeugdige weduwen thans in de diepste smart! Hoeveel duizenden en duizenden kinderen plotseling wees geworden, beroofd van hun hoop en steun.

En dan die onnoemelijke materieele ellende!

De milliarden en milliarden, die zooveel nuttiger hadden kunnen besteed worden; niet om overal ellende, verderf en dood te brengen, maar te lenigen de smart en het lijden, waarvan de wereld zoo vol is.

O zeer zeker, schoon is het voor het vaderland te sterven, maar of het niet in-afschuwelijk is, dat daar mee gepaard moet gaan het roekeloos verminken en dooden van zooveler, liefst uit de bloem van 't menschelijk geslacht? Of dat dit ook moet beteekenen het opzettelijk loslaten van wee en ellende zelfs over onschuldigen? Of dat dit een opvlamming moet zijn van dierlijke hartstochten, die zich zelfs aan vrouwen en kinderen vergrijpt? Een verbranden en neertrappen van kunstwerken, van wetenschappelijke gebouwen, van scholen, kloosters en kerken?

Zoo ooit, dan mogen we nú wel verzuchten: *A peste, fame et bello, libera nos Domine* (Van pest, hongersnood en oorlog, verlos ons, Heer!)

***

Wat zal de toekomst geven? Menschelijker wijze gesproken hebben wij katholieken weinig heil van dezen oorlog te verwachten. Nogmaals: menschelijker wijze gesproken. Want den Psalmist zeggen wij het na: *adjutorium nostrum in nomine Domini* (onze hulp is in den naam des Heeren).

Zelfs nú reeds brengt de oorlog den katholieken meer verderf dan wien ook. Juist de katholieke streken toch zijn het worstelperk van den grooten strijd. In het Oosten betaalt katholiek Polen het gelag; daarnaast het katholieke Galicië; in 't Westen ligt België platgebrand, terwijl van het onchristelijk Frankrijk juist de nog meest katholieke gedeelten aan plundering en verwoesting zijn prijsgegeven. En hoevele kerken werden verbrand? Hoevele kloosters geplunderd of erger? Hoevele katholieke onderwijs-inrichtingen vernield? Vooral hoeveel priesters wreedelijk neergeschoten? Hoevelen die als soldaat sneuvelden door maçonieke wetten tegen hun heiligen levensstaat in, voortgedreven naar het strijdgewoel?

Dit wat het *heden* aangaat. En wat, zoo wij den blik naar de *toekomst* wenden? Wat zal ze ons geven de toekomst?

Wat is er van den nacht,
O wacht?

Zoo de geallieerden winnen, zal Frankrijk, dat zich al tientallen van jaren op de schandelijkste wijze in laaghartigste en kleinzieligste vervolging verlustigde, al jaren lang de vrijheid zijner katholieke onderdanen met voeten trad, zich volgens rooverslogica de goederen der Kerk toeëigende, Vrijmetselarij en Atheïsme de lakens liet uitdeelen; zal dat Frankrijk veranderd zijn na den krijg? Ons schijnt Frankrijks triumf de triumf van Loge, van ongodsdienstigheid, van socialisme, tenzij.... de oorlog Frankrijk anders heeve gemaakt. Sommigen meenen dat. Ook wij hopen het. Maar.... is hier het hart niet de vader van den wensch? Wij voor ons vreezen met groote vreeze, dat de overwinning Frankrijks publieken geest niet zal veranderd hebben. Men verandert maar niet in eens, zeker niet ten goede; ook niet door een oorlog. 't Goede, d.i. 't christelijke leven en streven, is een te edele plant, heeft te veel zorg en hovenierskunst noodig, dan dat ze daar in eens frisch en krachtig uit den bodem opgeschoten vóór ons staat. Een kathedraal bouwt men niet in één dag; wel kan men ze in één dag vernielen.

Zoo de Geallieerden winnen, wat heeft dan de Katholieke Kerk van Rusland te verwachten? Een hersteld Polen? We zullen het eerst moeten zien; en vervolgens moeten zien wat die herstelling beteekent; en hoe lang ze zal duren. De geschiedenis van Finland ligt ons nog te versch in het geheugen. Een land met een verleden als Rusland, gelooft men niet op zijn woord. En dan, in welk land gloeit de afkeer tegen het Westersch Christendom, met name tegen het Katholicisme, als bij de Grieksche schismatieken? Zelfs de felst protestantsche haat wordt daardoor in de schaduw gesteld.

Als de Geallieerden het winnen, wat heeft de Kerk dan van Engeland te verwachten? O zeker, Engeland wordt als het land van vrijheid geroemd! Maar is het Engeland niet geweest, dat door zijn anti-katholieke politiek den Paus van zijn Kerkelijke Staten beroofde? Is het Engeland niet, dat vaak de kunst verstaat onder mooie leuzen minder mooie plannen te verbergen? Heeft in buitenlandsche politiek bij den Brit niet meer waarde gehad dan tien pond recht en christendom? En zien we, waar het zijn imperialisme ten goede komt, Engeland niet in 't geheel komen van Islam, Buddhisme enz.? Nooit, zelfs niet in christelijker tijden, heeft het Britsche rijk zich in zijn koloniën veel laten gelegen liggen aan Christendom.

Over Japan kunnen we zwijgen. De zegen van een verwaand heidendom kan zeker geen zegen zijn voor 't Christendom.

***

Maar mogen we nu vragen: als niet de Geallieerden maar de Bondgenooten Duitschland, Oostenrijk en Turkije met den zegepalm zullen strijken, wat dan? Zal dat menschelijker wijze gesproken, als een zegen voor de Kerk kunnen beschouwd worden?

O zeker, in Oostenrijk *kan* dat een zegen zijn. 't Huis van Habsburg toont zich ten minste over 't algemeen nog ernstig katholiek. Maar ongelukkig is Oostenrijk *qua* Staat nog van heel wat Josephisme en maçonisme te zuiveren. Dat zal moeten uitgaan althans voorloopig, van het initiatief der katholieken zelven. Maar gemakkelijk is dat niet. Een stroom die al meer dan honderd jaar een eigen bedding uitschuurde, leidt men niet dan met veel moeite langs een nieuwe baan.

En wat zal Duitschland doen, als wederom het *Heil dir im Siegerkranz* mag klinken? Herinnert men zich nog den schandelijken strijd van dat Gouvernement na de overwinningen van 70, tegen zijn katholieke onderdanen? Dat was nu het loon voor hun offers en toewijding aan de grootheid van 't vaderland! O zeker Duitschlands regeering heeft wel wat geleerd van den *Kulturkampf*. Niet voor niets liep de „man van ijzer en staal" zijn harden kop te bloede tegen Petrus Rots. Zelfs moest hij, anders zulk een cynische krachtuiting van „Deutsche Stolz", deemoedig zijn schreden richten naar Canossa! Maar.... wat een uitbraking van anti-paapschen haat heeft men in de eerste oorlogsmaanden weer moeten beleven? En beschouwt de „Kaiser" zich niet als de „summus episcopus" (de opperste toeziener) van 't Duitsch protestantisme? Is het geen feit dat tot nu toe aan het keizerlijk hof de katholieken zoo goed als geweerd blijven? En dit terwijl het katholiek Beiersche Hof zoo heel anders handelt ten opzichte van de protestanten! Heeft ook de groote Görres niet gezegd dat Pruisen (want dat is op slot van rekening Duitschlands ziel) de geboren vijandin is der katholieke Kerk? En heeft Duitschland tot aan den oorlog toe, niettegenstaande de vurigste wenschen zijner katholieke onderdanen, de paters Jesuïeten niet uit het land geweerd? En dat mannen, waarvan verscheidenen om hun verdiensten in den oorlog van 70, met het Yzeren Kruis begiftigd waren! En dat mannen, wier diensten men nu bij 't uitbreken van den oorlog terstond gretig aanvaardt!

Wijst dat alles niet op een nog echt anti-paapschen geest? En als dan nog het nu al zoo chauvinistisch „Deutschtum" door nieuwe gloriestralen verblind, zijn anti-pathieke „Stolz" op nieuwe meent te moeten luchten?

Over Turkije behoeven we niet te spreken. De Islam heeft aan de Christelijke wereld nog maar weinig voordeel gebracht. Integendeel werd, waar de Halve Maan haar rossigen gloed liet vallen, de beschaving meest met lamheid en dood geslagen. Z. O. Europa met Klein-Azië en N. Afrika zijn er helaas al eeuwen lang de welsprekendste getuigen van.

***

Zoodat we wanneer we dit alles overdenken, wel met den profeet Isaias mogen verzuchten:

Wat is er van den nacht,
O wacht?

Maar met dat alles, behoeft geen vreeze ons hart te bekruipen. Wij weten: de Kerk is Gods werk, en vaster dan de grondvesten der aarde staat Christus' woord: „De poorten der hel zullen niets tegen haar vermogen."

Met David mogen wij het zeggen: „Onze God is eene toevlucht en een sterkte, een helper in de nooden, die ons overvallen bovenmate.

Daarom vreezen wij niet, als de aarde wordt geschokt (door den ondergang der volken) en de bergen (de hooge machten) zich verplaatsen in 't hart der zee als bij aardbeving door vloedgolven door aandringende legers meegerukt).

Hare wateren bruisen en woelen, de bergen sidderen door haar geweld......

In ontzetting waren volken, en koninkrijken wankelden.

Hij verhief zijn stem: de aarde sidderde.

De Heer der legermachten is met ons; onze beschermer is de God van JACOB."

Waarom lijden de Christelijke volkeren?

Op treffende wijze geeft Z.Em. Kardinaal Mercier antwoord op deze vraag in het herderlijke schrijven, door Z.Em in November ll. uitgevaardigd en waarin wij lezen:

Hoe komt het, dat wij moeten lijden? Waarom hebben de onschuldigen te lijden en voeg ik er bij, waarom zijn dezen, vóór God, de uitverkoren slachtoffers van het lijden?

Al de natiën van Europa zuchten op dit oogenblik onder den druk van het lijden, maar komt het u niet voor, dat de Voorzienigheid aan de christelijkste onder haar het ruimste aandeel in de opoffering toewijst?

Polen, wiens naam alleen de gedachte van de martelie opwekt, het aan vrijheid en geloof zoo verknochte Polen, is verwoest, vertrappeld, met bloed bevlekt. De bisschoppen van Polen doen een beroep op de hulp van de katholieke wereld; la ten wij dan nog zoo beproefd wezen, wij zullen niettemin daaraan gaarne beantwoorden met onze gebeden en onze liefdadigheid.

En wij, hoef ik u andermaal te onderhouden over onze smarten?

Het nationaal leven is onderbroken; onze fabrieken, onze werkhuizen, onze Hoogescholen zijn gesloten; onze Koning is afwezig; duizenden jongelingen en huisvaders zuchten in de gevangenissen in den vreemde of stellen ieder oogenblik hun leven bloot op de slagvelden; de huisvrouwen en de huismoeders storten tranen; en om de kernachtige uitdrukking van Onzen H. Vader Paus Benedictus XV te bezigen, onze tijden zijn met haat en moordlust geladen.

Welnu ja, mijne Broeders, de christelijke natiën lijden, en het bloedige treurspel van 1914—1915, waarin zij de hoofdrollen vervullen, bewijst eenmaal te meer, dat de Voorzienigheid, beslist, niet afwijkt van hare algemeene wet, naar dewelke hare gunstelingen een eereplaats in den lijdensstoet bekleeden.

En waarom, zult gij mij vragen, die soort hardnekkigheid om onschuldigen te doen lijden? „Waarom, mijn God, uw aanschijn verbergen, sprak Job, en met mij handelen, alsof ik uw vijand was? Wat baat het u, zóó op mij neer te storten, rampzalig boomblad, dat de wind afschudt, dorre strooihalm, dien hij zonder moeite vervolgt?" (Job XIII, 24—25).

Laat ons zonder omwegen tot u spreken. Zegt toch niet: Waarom lijden de christelijke natiën, aangezien zij christelijk zijn? Zegt veeleer: Ons geliefd Belgenland is christelijk, het is christelijk in den grond, dat is overbekend, naar eeuwenlange overlevering, is het zijner dan niet waardig eene eereplaats op te eischen op den Calvarieberg? Vergeet gij, dat de Stichter der maatschappij, waar wij trotsch zijn aan toe te hooren, een Gekruisigde is? Weet gij niet, dat Zijne Moeder, die de zoete Jesus, als mensch en als God, beminde zooals nooit één zoon zijn moeder bemind heeft van af den dageraad van haar moederschap, vernam, dat de Zoon, Dien Zij ter wereld zou brengen, het slachtoffer zou wezen, door God verkoren om de zonden der menschheid uit te boeten; dat haar eigen hart zou doorstoken worden en dat zij, vooraleer de Koningin des Hemels te worden, wezen zou de Koningin der martelaren?

Weet gij niet, dat de bodem, waarin de grondvesten van onze heilige, katholieke, apostolieke en Roomsche Kerk gelegd werden, gedurende drie eeuwen besproeid werd met het schier onophoudelijk vloeiend bloed van legioenen martelaren?

De Hoofdman van ons leger heeft het uitgeroepen: „Die Mij volgen wil, moet zijn kruis opnemen."

Is het niet waar, mijne Broeders, dat uwe edelmoedige harten het kwalijk hadden verdragen, moest onze goddelijke Jesus alleen het leed verduurd hebben? Hij zou u, niet waar, diep vernederd hebben, had Hij u gezegd: Ik heb alleen den kelk van het lijden tot den droesem willen ledigen; gij nu, drinkt met volle teugen aan den beker van het genoegen? Is het niet waar, dat gij op uwe knieën, met meer dankbaarheid nog dan eerbied, uw aandeeltje van het H. Kruis wilt aanvaarden?

De gruwelen van den oorlog hebben veler onverschilligheid wakker geschud, en wij zegenen er de wijsheid en de barmhartigheid in van Hem, Die zoo wonderbaar het goed uit het kwaad weet te doen ontstaan; maar, in het inzicht Gods, hebben zij een ander doel, en zij moeten in ons een ander uitwerksel voortbrengen; zij moeten ons de wet van het lijden doen aannemen en liefhebben.

De goederen dezer wereld betooveren u, wacht u van hunne aanlokselen, en streef den rijkdom niet na, als ware hij het opperste goed uws levens!

Gij lijdt ontberingen; uwe tranen vloeien; gij zijt blootgesteld aan plagerijen, aan kwellingen, aan laster, misschien aan vervolging: staat er niet tegen op, mort niet.

Maar hoor ik niet uit uwe schaaren eene stem opgaan, die zich tegen deze taal verzet? Onmogelijk, spreekt die stem, bestaat het geluk in ontbering en tranen!

Onmogelijk, mijne Broeders? Maar, doet er dan de ervaring van op! Onze Heer bedriegt niemand.

Wanneer Hij ons de voorwaarden tot het geluk opgeeft, dan is het een geloofspunt, dat degene, die ze vervult, zeker gelukkig zijn zal.

Wel te verstaan, is er geen spraak van dit oppervlakkig genoegen, dat een duizelig hoofd en een lichtzinnig hart voor eenige stonden in het vermaak kunnen vinden. Neen; ik bedoel het innige geluk der ziel, dien volkomen vrede, welke al de kortstondige gevoelens overheerscht, dit gestadig bezit van ons zelven, dat eene oppervlakkige gemoedsbeweging noch de tand des tijds kunnen aantasten; kortom, ik bedoel het geluk, dat het Evangelie en de H. Kerk noemen: de eeuwige rust.

Niet allen ons begrijpen, ik weet het; daar zullen er zijn, die in hun binnenste herhalen, wat eenige kleinmoedigen van Christus' leerlingen zeiden: „Die taal is vrij hard; wie toch zou haar kunnen verdragen?"

Daar zullen er dan zijn, die weigeren ons te aanhooren. Maar gij, tenminste vurige zielen, die O. H. Jesus Christus misschien alreeds gevormd heeft in de school van de tegenspoed en het ongeluk; gij die meer dan anderen sinds een jaar armoede, angst en rouw geleden hebt; gij kloosterlingen, die door belofte u verbonden hebt om met meer getrouwheid de bloedige sporen van den kruisweg te bewandelen; gij vooral, priesters, zielenherders of opvoeders onzer jeugd, wier zending het is aan de wereld het Evangelie te verkondigen, — niet een ontzout en naar den smaak der menschelijke lichtzinnigheid opgedischt Evangelie, maar het ware,

strenge, manhaftige Evangelie van O. H. Jesus Christus, „Die geboren is uit de Maagd Maria, Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, gekruist is, gestorven en begraven", gij zult de keurbende uitmaken, waar het Boek der Machabeërs over gewaagt en door wie het heil van Israël moet bewerkt worden.

De Wintercampagne.

Voor den West-Europeaan is de Russische ziel een gesloten boek. Wel kennen we haar als een mengsel van hardheid en sentimentaliteit, aarzelende zwakheid en vasthoudende kracht, fatalisme en geloofsvertrou wen; maar nimmer, tenzij bij toeval, voorzien wij, West-Europeanen, welke Russische eigenschap op bepaalde gebeurtenissen zal reageeren.

Met deze onberekenbare eigenschappen der Russische ziel hebben de grootste veldheeren aller tijden kennis gemaakt en bijna steeds tot hun nadeel, schrijft P. in *Het Centrum.*

In 1700 versloeg Karel XII met 8000 man bij Varna 60.000 Russen. En hij spotte over het Russische leger. Negen jaren lang bleef hij zegenpralen; maar in 1709 werd hij bij Pultowa verpletterend verslagen en bijna zijn geheel leger gevangen genomen door denzelfden Peter den Groote, dien hij 9 jaar te voren bij Varna met schande overlaadde. En een eeuw later joeg Napoleon de Russische legers als kaf voor den wind voor zich uit, om ten slotte tot den terugtocht gedwongen en tot in Frankrijk zelf achtervolgd te worden, nadat van de „grande armée" slechts armzalige overblijfsels waren teruggekeerd.

Dusver werd in dezen wereldoorlog een dergelijke ommekeer niet waargenomen, al zijn de groote schommelingen van den strijd aan het Oostelijk front wel weer de typische verschijnselen van het onberekenbare Russische karakter.

Op de bezetting van Oost-Pruisen en Galicië volgde de ontruiming van geheel Congres-Polen en de groote terugtocht der Russische legers naar het thans bereikte front.

Is het weder de psychologische factor, die bewerkte, dat, sinds het bereiken van dit front, geen enkele noemenswaardige vooruitgang der Duitschers en Oostenrijkers meer te vermelden is?

Het scheen niet mogelijk, dat de Russen, na den grooten terugtocht, die met de doorbreking hunner liniën bij Gorlice een aanvang nam en hun alléén aan gevangenen meer dan een ½ millioen man kostte, binnen een half jaar nog tot iets noemenswaardigs in staat zouden zijn.

En tóch waren ze het.

Het Russische offensief aan de Sereth, de Strypa en in Wolhynië heeft dit even afdoende aangetoond als het taaie, niet te fnuiken verzet, dat met den grooten strijd om Wilna, tusschen de Njemen en de golf van Riga een aanvang nam.

Eenigen tijd geleden verklaarde majoor Morath, de bekende militaire medewerker van het „Berliner Tageblatt":

De Russen bieden taai verzet op de linie Riga—Dunaburg en ten Zuiden daarvan. Maar wij hebben Dunaburg om strategische redenen noodig, en daarom zullen wij het, wat het ook moge kosten, krijgen.

De verklaring van Morath ten spijt is Dunaburg echter nog steeds zéér vast in Russische handen en zijn de Duitschers, naar het schijnt, verder van de verovering verwijderd dan toen Morath zijne uitspraak deed. En wat Riga betreft staan de Duitschers thans op het naast bijgelegen punt pl.m. 22 KM van deze groote Russische haven met de hier zeer breede Duna en de Tirul-moerassen tusschen zich en het begeerde doel, en moeras- en boschterrein, door tallooze gezwollen zijriviertjes van de Aa doorsneden in hun rug.

In de laatste dagen zijn de Russen ten Westen van Riga tot Ragazzen en Anting en ten Zuid-Westen tot Olaj vooruitgedrongen.

Dit gedeelte van het Russische front ten Noorden der groote Pripet-moerassen is thans wel het meest belangwekkend.

De vorm van dit front wijst duidelijk uit, in welke richting het streven der beide partijen zich beweegt.

Sinds langen tijd hebben de Duitschers geweldige pogingen gedaan, aanvankelijk om het front ten Zuiden van Dunaburg, later om dat ten Noord-Westen dezer stad en tusschen de Aa en de Golf van Riga door te breken. Al deze pogingen hebben tot zeer kostbare mislukkingen geleid en werden, na de groote Russische tegenaanvallen ten Westen en ten Zuid Westen van Postawy, die bij Muchu lski vooral tot nog al beteekenende successen leidden, onlangs gestaakt.

Dit beteekent zeker geenszins, dat ze geheel zijn opgegeven. Het schijnt eerder, dat de Duitschers hun druk bij Friedrichstad, waar ze reeds aan de Duna staan en er herhaaldelijk in slaagden kleine afdeelingen over de rivier te brengen, willen verzwaren.

Von Hindenburg is bezig met het aanleggen van spoorwegen in Koerland, wat er op wijst, dat hij opnieuw door concentratie van overmacht op één punt het Russische front hoopt te doorbreken. Een oogenblik scheen de omtrekking bij Wilna te gelukken, maar de Russische tegenaanval bij Smorgon deed dit plan ineenstorten. En sindsdien hebben de frontaanvallen bij Vidsy, Postawy, Illuxt en Schlock slechts tot groote verliezen geleid.

Totdat de herfst kwam en met hem het zwellen der rivieren, het stijgen van het peil der moerassen, het onbruikbaar worden der wegen. Reeds leidde dit ongerief, gepaard met het optreden der Russische vloot aan de kust der Golf van Riga, wier ingang door Engelsche onderzeeërs wordt bewaakt, tot het terugnemen van het Duitsche front tot voorbij de linie Ragazzen, Anting, Kemmern.

En hiermede is tevens het streven der Russen aangewezen. Zij willen trachten het Duitsche front ergens tusschen Olaj en Anting, óf wel ten Noordwesten van Smorgon te verbreken. Hunnerzijds hebben zij het tot dusver echter niet verder kunnen brengen dan tot plaatselijke en partieele succesjes. Dat het, wanneer de Rus straks in staat zal zijn nog weer eens twee millioen man in den strijd te werpen, niet anders zal worden, is aan twijfel onderhevig.

Vast staat echter, dat Koning Winter zijn heerscherstaf, die in Rusland, en in Koerland niet het minst, vreeselijk kan drukken, begint te zwaaien en dat de Rus in hem een trouwen bondgenoot begroet.

Het is de vraag, of de Duitsche techniek en organisatie alle bezwaren zal kunnen overwinnen, welke meterdikke sneeuwlagen aan de voorziening der legers in den weg liggen; maar het is géén vraag, of de handhaving hunner linies in Rusland aan den Duitschers alleen reeds aan zieken ontzaglijke offers kosten.

De Duitsche generale staf had zeker zijn goede redenen om vóór alles de vereeniging met het Turksche leger na te streven!

Uit de dagen der bezuiniging.

Men schrijft van *De Maasbode*:

Geheel Nederland wil, dat zuinig wordt omgesprongen met de staatsduiten, dat toch wordt bezuinigd zooveel mogelijk in de uitgaven voor ons gemobiliseerd leger, want waar moeten de millioenen vandaan komen, die ons leger kost! Uit iederen hoek van 't vaderland weerklinkt het wachtwoord: Bezuiniging! Weest toch zuinig! 't Kan niet anders, of iedereen, die aan het staatslaatje zit, wordt zuinig, ik zou haast zeggen, krenterig.

Ten bewijze het volgende:

In een Noorbrabantsch dorp, reeds van den eersten dag der mobilisatie gezegend met inkwartiering, moeten, op hoog bevel van den kapitein, alle menschen, die soldaten in kwartier hebben, ledikanten, alias „kribben", laten maken, zooveel soldaten, zooveel stuks.

De menschen voeren oogenblikkelijk en stipt uit dat bevel.

Na een maand, nu een week of drie geleden, vertrekken alle soldaten, er komen geen andere in hun plaats en dus......alle „kribben" nutteloos. Een luitenant, begaan met het lot van de menschen, die zoo'n groote onkosten totaal nutteloos gemaakt hadden, wist er wel raad op: Hij zou sommige van die „kribben" aankoopen voor het leger.

Hij komt bij iemand, die 14 soldaten in kwartier had, dus ook de eigenaar was van 14 kribben en vraagt:

Hoeveel voor die kribben?

Jan: Een rijksdaalder per stuk, luitenant.

Luitenant: Goed, ze zijn verkocht.

Jan: Mag ik een schriftelijk bewijs van den verkoop en vooral van den prijs, luitenant, want anders weten we wel bij ondervinding hoe 't later gaat als er betaald moet worden.

Luitenant: Zeker. (schrijft een bewijs).

Luitenant af Jan 't bewijs in vestjeszakje.

Na drie dagen.

Luitenant: Baas, ik kom de kribben betalen.

Jan: Goed luitenant.

Luitenant telt in klinkende specie drie gulden neer per krib.

Jan kijkt, telt, veegt het water uit zijn oogen, kijkt en telt nog eens......Luitenant, dat is te veel, ik heb die kribben verkocht voor een rijksdaalder per stuk, en u betaalt drie gulden.

Luitenant: U krijgt drie gulden.

Jan: Neen luitenant, die wil ik niet.

Luitenant: Pak wat je krijgen kan, ik betaal drie gulden.

Jan: Ik wil ze niet, ik help 't land niet bestelen.

Luitenant: U krijgt drie gulden, wij hebben een uniformen prijs bepaald.

Jan: Ik wil een rijksdaalder en geen drie gulden.

Luitenant: Drie gulden of niets!

Jan: Dan maar niets.

Luitenant af.

Een uur later Jan en luitenant in tegenwoordigheid van den heer burgemeester van het dorp op het raadhuis.

Verhaal van Jan aan den burgemeester over den verkoop der kribben, het bewijs toonend, door den luitenant geschreven, dat het zoo is.

Luitenant: Burgemeester u zult me beter begrijpen, we hebben een uniformen prijs en betalen per krib drie gulden.

Jan: Die mag ik niet nemen, want ik heb ze voor een rijksdaalder verkocht.

Luitenant: U krijgt drie gulden, dat komt beter uit en dan teekent u een bewijs, dat u drie gulden gehad hebt.

Jan: Gij zijt gek, niemand betaalt toch meer, dan hij schuldig is, burgemeester, wat zegde gij nouw, dat ie mij 14 rijksdaalders geeft, dan kan ie de rest houden, ze zijn niet meer waard.

Burgemeester: Ja, luitenant, dat begrijp ik toch ook niet.

Luitenant: Burgemeester, dat zit m......, ja, dat jelui dat nu niet begrijpt.

Jan: (met z,n twee handen in zijn broekzakken zoo diep mogelijk) Zóó heb ik 't nog nooit gehoord.

Burgemeester: 't Is al te gek. Maar wat u doet, Jan, neemt de drie gulden per krib......, hij wil toch niet minder geven.

Jan: Op uw verantwoording dan, Burgemeester.

Aarzelend strijkt hij de driemaal veertien gulden op.

Het morеele gevaar van 't smokkelen.

Onder dit opschrift betoogt de „Nieuwe Courant", dat al wat rede lijker wijze mogelijk is, om den smokkelhandel te beteugelen, van regeeringswege moet worden verricht

En nu schijnt het er in de verschillende grensstreken aan de gelijkheid van toepassing nog al wat te haperen en de noodige samenwerking tusschen den fiscus en de militaire macht geenszins verzekerd te zijn

Voor het internationaal-economisch gevaar, dat hieruit voor ons land kan voortvloeien, zullen de oogen der Regeering wel geopend zijn. Het lijkt ons onnoodig haar hiermede na te jagen en a governo van bevriende oorlogvoerenden -- hetzij aan den Oost-, hetzij aan den West kant — schrijven wij niet. Maar een andere vraag is, of wel voldoende wordt ingezien welke verderfelijke moreele gevolgen de tegenwoordige toestand in sommige onzer grensstreken medebrengt voor de bevolking en een deel van onze weermacht.

Wat wij van hier en daar vernemen laat ons niet toe te betwijfelen, dat op sommige posten aan onze grens de bewakingsdienst aan millciens en landweermannen inkomsten oplevert, waarvan de aard en het bedrag niet valt te ontkennen. Hiertegen moet en kan met de uiterste gestrengheid worden opgetreden; een hoog legerbelang is daarmede gemoeid.

Het is niet voor niets, dat de grenswachtdienst, anders bij de mindere militairen nu niet juist geliefd, in sommige streken in den laatsten tijd verdacht populair is geworden. Verkeerd is ook, dat bij niet zeldzaam wordt waargenomen door landweermannen, uit de streek zelve afkomstig, bij wie het besef van scherpe controleplicht door plaatselijke en familiegevoelens door vrees voor latere represailles ook, wordt verzwakt. Het zijn maar gewone menschen, die hier aan sterke verzoekingen blootgesteld worden; op het toezicht, waarmee zij belast zijn, moet door hun superieuren scherp worden . . . . toegezien.

Elders is het de landelijke bevolking tegen welker bederf, doordat zij zich aan den winstgevenden smokkelhandel gaat wennen, met alle kracht moet worden gewaakt. Heele gezinnen wijden zich aan het nieuwe „bedrijf"; arbeiders laten hun werk onverwacht in den steek, omdat zij met smokkelen grof geld kunnen verdienen; de beschouwing wint veld, dat het hier een bijzondere productieve „werkverschaffing" geldt, waar van het bij zoo gemakkelijke gelegenheid zonde zou zijn geen gebruik te maken. Hier dreigt een deel onzer bevolking een zedelijk verval, waarvan de gevolgen nog lang na den oorlog zullen nawerken.

Al was het alleen maar om dat verlies van volkskracht te voorkomen, is strenge uitoefening van gezag noodzakelijk. Zoowel de bevolking als de soldaat aan de grenzen moet weten, dat het de overheid met de handhaving van haar uitgevaardigde verboden heilige ernst is en dat al haar organen daartoe krachtig en onverbiddelijk samenwerken. Het is de hand van één regeering, die lange de geheele grenslijn gevoeld moet worden, niet hier en daar een vinger waar zich langs heen laat slippen.

Hierover veel en luid te spreken heeft zijn bezwaren. Maar geheel te zwijgen kan niet goed zijn. Een half woord moge zijn werk doen.

De verliezen der oorlogvoerenden.

De Amerikaansche generaal Francis V. Greene heeft onlangs te New-York in een redevoering eenige cijfers gegeven omtrent de verliezen der oorlogvoerende partijen, welke minimumcijfers zijn, die, „meer dan verstandige gissingen zijn."

Hij schat de verliezen dan als volgt:

	Gedood.	gewond.
Groot Brittannië	86.000	251,000
Frankrijk	400,000	700,000
Rusland	500,000	800,000
Italië	5,000	15,000
België	25,000	40,000
Servië	20,000	40,000
Totaal	1,036,000	1,846,000

	Gedood.	Gewond.
Groot Brittannië	55,000	382,000
Frankrijk	300,000	1,400,000
Rusland	900,000	2,200,000
Italië	5,000	25 000
België	15,000	80,000
Servië	10,000	70,000
Totaal	1,285,000	4,167,000

	Gedood.	Gewond.
Duitschland	600,000	1,000,000
Oostenrijk	400,000	700,000
Turkije	30,000	80,000
Totaal	1,030.000	1,780,000

	Vermist.	Totaal.
Duitschland	300,000	1,900,000
Oostenrijk	700,000	1,800,000
Turkije	20,000	130,000
Totaal	1,020,000	3,830,000

Uit deze cijfers van generaal Greene blijkt alreeds, dat zijn becijferingen in elk geval niet tot den laatsten tijd loopen. Immers officieel is reeds meegedeeld, dat de Britsche verliezen ongeveer een half millioen bedragen, en ongeveer 100,000 gesneuvelden omvatten. In een ingezonden stuk in de „New-Statesman" becijfert een Franschman de Fransche verliezen reeds op 2,700000, onder wie 600000 gesneuvelden. De jongste Duitsche verlieslijsten kwamen alleen voor Pruisen op een totaalcijfer van meer dan twee millioen.

Heel veel waarde hebben dus, zegt het „Hbld.", blijkbaar de berekeningen van generaal Greene op het oogenblik niet meer. Maar juist omdat zijn schattingen slechts mi nima zijn, hebben we ze vermeld. Zij toonen hoe vreeselijk de schatting in menschenlevens en bloed is die deze wereldoorlog der menschheid oplegt.

Rede van Churchill.

Winston Churchill voerde onlangs in het Britsche parlement het woord, nopens zijn ontslagneming als minister. Hij verklaarde volkomen voldaan te zijn. Hij zal zijn loopbaan voortzetten in een anderen vorm, n.l. in den militairen dienst in plaats van in den politieken dienst. Hij voegde hieraan toe, dat hij niet persoonlijk verantwoordelijk was voor de expeditie naar Antwerpen, welke te laat kwam. De rechtvaardiging van zijn verantwoordelijkheid ook ren opzichte van den zeeslag bij Coronel zal volkomen zijn, indien alle documenten openbaar zullen zijn gemaakt.

Voortgaande ontkende Churchill met beslistheid de bewering, dat hij de beslissing der raadgevers van het ministerie van marine had verworpen ten aanzien van de 3 kruisers, die in de Noordzee zijn verloren gegaan.

Sprekende over de Dardanellen verklaarde Churchil, dat de onderneming door de groote massa werd ondersteund. Bij alle daden zijner politiek en alle plannen, die hij ontworpen had evenals alle oorlogsdaden, die bij gedurende zijn ministerschap had ten uitvoer gelegd, was daarbij geen enkele, die niet door den eersten Zeelord schriftelijk was goedgekeurd.

Omtrent de toekomst liet hij zich optimistisch uit. Terwijl de macht van Duitschland vermindert, wordt Engeland als mogendheid voort durend sterker Deze campagne van 1915 had in het teeken gestaan van het tekort aan munitie; daarom moet de campagne van 1916 in het nadeel van Duitschland eindigen door zijn tekort aan manschappen. Engeland is de reserve in de zaak der geallieerden en de tijd is thans gekomen, dat deze reserve geheel in de schaal moet worden geworpen, zeide Churchill.

Koning Albert ziek.

De Belgische oorlogscorrespondent van „De Tijd" bericht:

Het harde krijgsmansleven, de groote vermoeienissen en ontberingen, de ernstige slagen, die België en zijn vorstenhuis troffen, hebben het herstel van Koning Albert niet onaangetast gelaten. Lang bleef de fiere vorst de ongeknakte, onbuigzame, statige figuur, zooals ieder die bewonderde. Maar in de laatste dagen was het voor zijn omgeving geen geheim meer, dat de Koning lijdende was. Thans hebben de ziekteverschijnselen zich duidelijk geopenbaard en blijkt de Koning te lijden aan een hardnekkige maagziekte, die hem veel pijn veroorzaakt, hem geregelde voedselopname verhindert en 't gestel ondermijnt. De toestand is echter gelukkig niet zorgwekkend en alsnog niet ernstig. De geneesheeren hopen op spoedig algeheel herstel.

Mist Signalen.

New York.—Prof. A. G. Webster van de Clark Academie van Worcester, Mass., heeft in eene rede voor de vergadering van de Academie van Wetenschappen mededeelingen gedaan over een instrument dat hij vervaardigd had, dat de richting aangaf van mistsignalen en dat naar hij verwacht het reizen op zee van een der grootste verschrikkingen zal bevrijden. Jaren lang heeft prof. Webster proeven genomen met alle soorten geluidgolven en hij deed nu mededeelingen over zijn werk met betrekking tot de standaard geluiden voor misthoorns en de ontwikkeling van een instrument dat in staat is de plaats der signalen te bepalen. Het standaardgeluid dat hij hoopt dat door de zeevaart zal worden aangenomen, voor zoover het mistsignalen betreft, wordt gevormd door middel van een stemvork, die zoodanig ingericht is, dat zij in een klankopvanger klinkt door middel van een electrischen stroom. Het omvangapparaat bestaat uit kegelvormige hoorns, die in paren geplaatst worden met de nauwe einden te zamen. Een spiegel die met het opvangapparaat verbonden is, toont aan, door middel van lichten daarbinnen, de richting waaruit de signalen komen. Tot dusver hebben de zeelieden niet tot binnen een grens van 45 graden kunnen bepalen uit welke richting mistsignalen komen.

De ramp waarin de Empress of Ireland zonk op de kust van Canada, ongeveer twee jaren geleden, was te wijten aan de loodsen aan boord van dit schip en het schip waarmede zij in botsing kwam, doordat zij in de mist in verkeerde richting stuurden. Indien zij geleid waren geworden door zulk een instrument, zouden de loodsen juist hebben geweten hoe zij moesten sturen en de aanvaring, die aan 1,200 menschen het leven kostte, zou gemakkelijk versmeden zijn.

Spreken met Parijs.

Toen John J. Carty, hoofd ingenieur van de American Telephone en Telegraph company mededeelde dat men op den 29en September een succesvolle proef had genomen met den draadlooze telephoon door van Arlington, Va., te spreken met Mare Island Panamá, San Diego en Honolulu, deelde hij tevens mede dat het verkregen succes de mogelijkheid aantoonde van trans-Atlantische draadlooze telephonie van Washinton of New York naar Londen, Parijs of andere Europeesche steden. Hij verklaarde dat, als het niet was door den oorlog, de trans-Atlantische draadlooze telephoonverbinding reeds eerder dan die met Honolulu zou zijn tot stand gebracht.

Toch is de draadlooze telephonie over den Atlantischen oceaan reeds een volbrachte zaak. Men hoorde op den Eiffeltoren te Parijs het gesprek dat van Arlington, Va, gevoerd werd.

Toen Mr. Carty's ingenieurs het werk van de proeven met de draadlooze telephoon over langen afstand begonnen werden personen niet alleen naar Panama, San Diege, Mare Island en Honolulu gezonden doch gingen er ook twee naar Parijs. Van het Fransche gouvernement kregen zij onmiddellijk toestemming om zich op den Eiffeltoren aldaar in te richten. En toen werd met succes de menschelijke stem van Arlington naar Parijs overgebracht en konden de personen op den Eiffeltoren duidelijk het gesprek volgen.

In dezen tijd van wondervolle dingen, die door de wetenschap worden tot stand gebracht, behooren de laatste proefnemingen met de draadlooze telephoon zeker wel tot de merkwaardigste.

De Belgen.

Een lezer van „Vrij België” deelt in het blad zijn bevindingen mede, die hij achter het (Belgische) front heeft opgedaan:

Het doet goed aan het hart, als wij zien hoe onze oude zoowel als jonge soldaten, die na zoovele maanden ondergrondsch verblijf aan de boorden van den Yser, eens in rust komen achter het front, stoeien kunnen als jongens, die zich gedurende de speeluren in den schooltijd vermaken met alle snaaksche spelen.

Wij zagen ze aldus op een geïmproviseerd oefeningsplein, een weide in een Fransche gemeente, waar zij, tot tijdverdrijf, eenige uurtjes wapenoefening kwamen doen, doch na enkele minuten geoefend te hebben, „repos” kregen van hun overste.

Het is alsdan, dat men best bemerken kan, hoe de goede geest hen bezielt en hun „moraal” onaangetast blijft.

Spelen met den bal, springen, looperen, tuimelperten maken, in één woord, alles wat aan onze kinderjaren herinnert, en daarbij praten en lachen, dat men niet zou wanen, dat het voor hen oorlog is.

's Avonds zingen zij.

Niet meer als vroeger zijn het schuine straatliedjes. Neen, het zijn nu vaderlandsche zangen, die wij hier op Franschen bodem in het Vlaamsch hooren klinken. Het zijn „De Vlaamsche Leeuw”, „Branbançonne” „Artevdelied en ook nog wel oorlogsliederen, door onze jongens zelf in de loopgraven gedicht en die in dezen tijd nogal menigvuldig zijn.

Anders is het, als zij het hebben over „den Dutch”...... O, dan gaat het bloed aan 't koken en spreekt uit den blik de vastberadenheid.

Allen, zonder onderscheid, zijn vast overtuigd van de overwinning, en niets zal hun te lastig of te zwaar zijn om dit doel te bereiken.

Berichten uit de Kolonie.

Zalig Nieuwjaar.

De Redactie.

Hoog Bezoek.

Woensdag middag bracht rd Hoog Ed. Gestr. Heer Gouverneur Mr. TH NUYENS, vergezeld van zijn militairen adjudant de Wel. Ed. Gestr. Heer H. de Vries, een bezoek aan het Melaatschen-Gesticht *Zaquito.*

Visitatiereis.

Dinsdag middag 4 uur is de Apostolisch Vicaris Mgr. M. G. Vuylsteke, vergezeld van zijn Secretaris Pater R. J. C. Wahlen en den Inspecteur van het Katholiek Onderwijs den Eerw. frater Radulfus met de *Estelle* naar de Bovenwindsche Eilanden vertrokken. Ook 4 Eerw. Fraters en 6 Eerwaarde Zusters maakten die reis tot Bonaire mede, om daar de volgende week het nieuwe schooljaar te openen. Woensdag morgen ten 9 uur kwam de *Estelle* op Bonaire aan en zette dien zelfden middag ten 2 uur de reis naar St. Martin voort.

Welkom.

Gisteren morgen zijn met de *Colombia*, het nieuwe stoomschip der K. W. I. M., de Eerw. Paters Dominicanen, GABRIEL MURK en HIERONIMUS JANSENS en de Eerw. Zusters Dominicanessen PULCHERIA, ANDREA en MATHIA na een vrij voorspoedige reis in behouden welstand op Curaçao aangekomen. Aan allen wenschen wij een hartelijk welkom en een vruchtbaar arbeidsveld in onze missie.

In het Kanaal werd de *Columbia* reeds den 2en dag der reis door een Engelsche politieboot aangehouden en naar de scheepspapieren gevraagd Dat oponthoud duurde drie dagen. Bij Quessant kwam een Fransche torpedojager naar het doel van de reis vragen. Deze echter stelde zich terstond met het antwoord tevreden.

Onze Draadlooze.

De leerling-telegrafisten, opgeleid door den Heer E. Molenkamp heb ben de vorige week hun theoretisch en practisch examen van hulpseiner afgelegd. Geslaagd zijn de Heeren JOZEF Z. HERMANS, CARLITO JULIAO, PEDRO A. SIMON, PEDRO J. FRIGERIO en MIRTO HENRIQUEZ. Aan allen onze gelukwenschen.

De Heer JOZEF Z. HERMANS is reeds benoemd tot Chef van het hulpstation Bonaire en Dinsdag met de *Estelle* naar zijn nieuwe standplaats vertrokken.

s. s. „Venezuela”.

Hedenmorgen is het Venez. s. s. „Venezuela” binnengeloopen van Maracaibo. In den namiddag vertrekt 't S S. weer naar dezelde haven. Aanstaande Zaterdag 8 Jan. komt waarschijnlijk het Fransch S. S „Venezuela” hier aan van La Guayra.

Ecuador.

Dit nieuwe stoomschip van de K. W. I. M., dat het laatste is van het driestel *Venezuela, Colombia* en *Ecuador*, bestemd van de nieuwe lijn B. voor de vaart Amsterdam-Colon, zal voorloopig nog wel niet hier komen. Het vaart nu als vracht schip op Buenos Aires, om graan voor de regeering aan te voeren.

De Colombia.

Een mooi drie-deksschip. Niet wat men noemt een drijvend zeepaleis: doch echt Hollandsch eenvoudig, chique en sober versierd. Ingericht naar de eischen des tijds en ruim.

Onder 't booten dek, bevindt zich 't promenade-dek met een flinke ruimte om te loopen, waar de dekstoelen staan. Geheel aan de achterzijde bevindt zich 't heeren rooksalon en vooron onder de koebrug 't danssalon, die beide flink ruim zijn en beide in donkere kleuren gestoffeerd, bruinpluche in leer. Aan de achterzijde van het heerenrooksalon heeft men een beschut zitje voor de liefhebbers, die een ruim uitzicht willen hebben op 't kielzog.

't Damessalon ziet door een wijde, mooi gedecoreerde opening, die veel heeft van eene rotonde, uit beneden in de eetzaal, die streng in stijl gemeubeld met mooie stoeltjes van groen pluche ruimte biedt voor plm. 100 personen aan twee lange tafels en terzijde en in het middenpad kleinere, elk van 5 personen.

De hutten zijn wat je noemt „fijn”, elk voor twee personen, met al de commoditeiten, die de eerste klasse stoomers bieden. 't Gerieflelijke ervan is ook, dat ze paarsgewijze met elkaar in verbinding staan.

Lavatoires vindt men vele tusschen de hutten in.

De wanden der gangen zijn met matgrijs zeildoek behangen.

Natuurlijk is het geheele schip electrisch verlicht en vindt men overal, in salons, en in de hutten „fans”, die de temperatuur tusschendeks genietbaar maken, eveneens in de hutten.

Openbaar Onderwijs.

Voor den heer J. B. Prince was het den 24sten. December de laatste dag, dat hij als onderwijzer voor de klasse stond, na ruim 55 jaren bij het onderwijs te zijn werkzaam geweest.

Verschillende onderwijzers waren daarom tegen twaalf uur in de Emmaschool bijeengekomen om hun oudsten collega op dezen dag te huldigen.

In een schoone rede schetste de heer Van Eps de verdiensten van den heer Prince en overhandigde hem, namens vele der onderwijzeres sen en onderwijzers, een prachtfoto van leerlingen en personeel der Emmaschool.

Moge het den heer Prince gegeven zijn nog vele jaren van wel verdiende rust te genieten.

Auto-Ongeluk op Aruba.

Uit Aruba schrijft men, ons dat op Kerstdag, 's avonds, tegen 8 uur, een zekere Rafael Lopes door eene auto, op den hoek van de Hendrikstraat naar de Nassaustraat, werd overreden, met het ongelukkig gevolg dat de overredene zijn been brak. De man werd terstond naar huis gedragen, waar de dokter het gebroken been spalkte.

Dit is het eerste auto-ongeluk op Aruba.

Officieele Berichten.

Aan den wijkmeester van de vijfde wijk alhier C. F. Muskus is op zijn verzoek eervol ontslag veleend met dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten en de heer B. E. van der Veen Zeppenfeldt is in diens plaats benoemd.

Aan den Directeur van het krankzinnigen- en leprozengesticht alhier R. J. C. Wahlen is om gewichtige redenen twee maanden verlof verleend en de R. K. Geestelijke van den 2n. rang P. Euwens is belast met die functiën.

Carel L. van der Gen is eervol ontheven van de betrekking van hulp seiner bij den seinpost op het fort Nassau, en in diens plaats is benoemd Chevalier Croes.

De heer H. J. Vooren is op zijn verzoek eervol ontheven van de functiën van conservator van de permanente tentoonstelling, tevens koloniaal- en schoolmuseum, en de heer L. W. van Eps is tijdelijk be last met die functien.

De hulpbrievenbesteller alhier Jozef Z. Hermans is eervol ontheven uit die functie en benoemd tot hoofd van de post voor draadlooze telegrafie op Bonaire; de chef van het station voor D.T. op Bonaire J. W. Pelliker is eervol uit die betrekking ontheven en benoemd tot seiner 1ste klasse op den post voor D.T. op Curaçao.

De heer Mordy S. L. Maduro is afgetreden als lid der schoolcommissie van Curaçao, aan wien dank is betuigd voor de door hem als zooda nig bewezen diensten; en de heer S. M. L Maduro is benoemd tot lid van die comissie.

De tweede hulpbrievenbesteller Eduardo H. Fray is benoemd tot hulpbrievenbesteller alhier, en Humberto de Jongh is benoemd tot tweeden hulpbrievenbesteller.

Het lid van het Hof van Justitie in deze kolonie Mr. C. S. Gorsira is voor den tijd van twee jaren benoemd tot Rechter-comissaris belast met de instructie van strafza ken bij gemeld Hof.

De aspirant-klerk A. W. de Haseth, werkzaam ten kantore van den Kolonialen ontvanger, is naar de gouvernements-secretarie overplaatst en de geemployeerde C. J. Ferguson, werkzaam ter Gouvernements-Secretarie, naar het kantoor van den Kolonialen Ontvanger.

De tijdelijke opzichter bij het Departement van Openbare Werken J. C. Groenendijk is eervol ontheven uit die functie.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

A. R. Alfrep, Felicia Dominges, Sarafina de Yeso. Carmen de Haseth. Hotel del Comercial, Elisa Ochoa Franco, Edwin Warren Guyol, Julia C. Henriquez Wille Hoop. Atalia Inias Ambrosina La Cruz, Arnol Marten, Mercelita Pieterez, Adelina Pinedo, G. A. Roosburgh, Julian Rovina, Carmen Raven, Anita Rotestam L. M. Sedwick [2], A. J. Senior & Co.,1 Natalia Vico, Jose A. Welhons.

Aangeteekende stukken: Isabel de Pocaterra, E. A. J. Joubert (2); Theodora Welster.

Drukwerken: Oscar Dittmar, C. D. Henriquez & Co., Lawrence Import Co., Fr. Schmidt.

DE OORLOG.

Tot nog toe is het gezamelijk optreden der Verbonden Mogendheden in den Balkan vrijwel een fiasco geweest. In Londen, Parijs, Petrograd en Rome is men het volkomen eens, dat er iets moet gedaan worden. Doch dat is vlugger gezegd dan uitgevoerd. De Engelsche bladen be rekenen, dat er voor een nieuw offensief in den Balkan minstens een millioen soldaten naar Salonika dient gezonden te worden.

De *Times* is van oordeel, dat de vier Verbonden Mogendheden best in staat zijn, ook zonder dat de actie tegen de Dardanellen er schade onder hoeft te lijden, om binnen een maand tijds met een leger van een millioen man Bulgarije en Turkije binnen te vallen.

Het eenig bezwaar is het transport van die enorme menschenmassa. Doch ook dat bezwaar is wel te boven te komen, als men in aanmerking neemt, dat in het begin van den oorlog Frankrijk alléén *in een week tijds* 100.000 soldaten met hun complete artillerie van Afrika naar Marseille verscheepte.

Bovendien staat dit aantal soldaten reeds voor deze expeditie beschikbaar, want Italie heeft reeds 150.000 man op 48 uur afstands van de haven van Salonika en méér dan 500.000 in de buurt van Brindisi en Tarento recht tegenover Albanië. Engeland kan nog over een ontzaggelijke troepenmacht in het Oosten beschikken, Frankrijk eveneens. Rusland heeft reeds lang een even groot leger bij Odessa en is maël voor dat doel samengetrokken.

Zoowel de kwestie van het aantal soldaten, als van de munitie is reeds opgelost. Blijft nog alleen het transport en de ontscheping te regelen.

Zooveel schijnt echter wel zeker, dat dit groot offensief der geallieerden in den Balkan niet voor het begin der lente kan verwacht worden. Daarom vreezen wij, dat ook ditmaal weer de Verbonden Mogendheden te laat zullen komen en dan de eigenlijke strijd weer naar elders zal verplaatst zijn.

Reeds nu staat een leger van 100.000 Turken onder het opperbevel van den Duitschen generaal Trussemer te Jerusalem strijdvaardig, om Egypte binnen te vallen Met man en macht wordt er door Duitschers en Turken gewerkt aan een spoorweg van Damascus naar den Sinaï, die hen in staat zal stellen, om tegen Februari een leger van een half millioen soldaten op de grens van Egypte bijeen te brengen.

Steeds meer komt Duitschland zijn doel naderbij, om zijn doodvijand Engeland in zijn kostbare kolonies te treffen. Donkere wolken pakken zich daar in het Oosten samen.

Naar verluidt zou de onverwachte reis van Lord Kitchener naar den Balkan, niet zoozeer de Balkan, maar veeleer Britsch Indië tot doel hebben, waar verschillende Indische stammen tot opstand zijn gekomen.

Servië schijnt uitgeput en de hoop allengs op te geven. De vorige week is de Staatskas met 18 millioen francs. reeds naar Marseille in veiligheid gebracht, en op Kerstdag is de oude Servische koning Peter met een Italiaansch oorlogschip te Brindisi aan wal gezet.

In de andere landen duurt de strijd voort, zonder evenwel nieuwe gezichtspunten aan te bieden.

Buitenland.

Caranza door de V. S. erkend. De wantoestanden in Mexico.

Het besluit, dat de Vereenigde Staten en eenige Zuid-Amerikaansche republieken genomen hebben om de regeering van Caranza als „Gobierno de facto” te erkennen, zal wellicht tot een der voornaamste feiten der Mexicaansche geschiedenis moeten gerekend worden; de Mexicaansche jeugd heeft in de toekomst nog een datum meer te onthouden.

Mogelijk is het, dat de regeering van Wilson een nieuwen flater begaan heeft, door een partij te erkennen, die, alhoewel verreweg de machtigste, toch door het meerendeel der bevol.

HAVEN-NIEUWS
VAN 25 DEC. – 8 JAN.

Schip	Kapitein	Aankomst		van	Vertrek		naar
Merida	A Johanson	22	„	La Guayra	23	„	Maracaibo
Maracaibo	P W Johnson	28	„	Maracaibo	23	„	New York
Philadelphia	G W Goodman	22	„	New York	23	„	La Guayra
Colombia	G D Nieman	30	„	Amsterdam	1	Jan	New-York
Merida	A Johanson	29	„	Maracaibo	30	„	Maracaibo
Philadelphia	G W Goodman	29	„	La Guaira	29	„	New-York
Zulia	S S Morris	1	Jan	Maracaibo	1	Jan	New-York
Jan van Nassau	P E v d Est	5	„	New York	6	„	New-York
Merida	A Johanson	3	„	Maracaibo	3	„	La Guayra
Merida	A Johanson	5	„	La Guayra	6	„	Maracaibo
Zulia	S S Morris	6	„	Maracaibo	6	„	New-York
Caracas	H Hichborn	6	„	New-York	6	„	La Guayra
Fortuna	A A Focker	8	„	Amsterdam	9	„	New York
Tabor	Nilson	27	Dec	Norfolk	?	Dec	Cuba
Merchant	O Comer	29	„	Liverpool	31	„	Pto Colombia

Schoeners	Aankomst		van	Schoeners	Vertrek		naar
Sirena H	25	Dec	Maracaibo	*Clicia V*	7	„	Maracaibo
Rita Otilia	28	„	Maracaibo	*Sirena*	31	„	Maracaibo
Nib H	29	„	Bonaire	*Estelle H*	28	„	Isl. Barlovento
Presidente C	28	„	Rio Hacha	*Maria*	28	„	Marcaibo
Gacela H	29	„	Maracaibo	*Refugio*	30	„	Aruba
Alix H	29	„	Maracaibo				
Ana Sofia V	29	„	Maracaiba				
Brion H	29	„	Maracaibo				
Refugio H	29	„	Aruba				
Abeona H	30	„	Maracaibo				

king noch gewild wordt, noch gewild kán zijn, daar de welgezinden, en deze zijn er genoeg, Villa beschouwen als een bandiet onder roovers, Zapata als een roover onder bandieten. Nu is weliswaar het grootste deel van het land onder heerschappij van de laatsten, maar men vergete hierbij niet, dat het feitelijk nergens veilig is, daar roovers, die zich Zapatisten noemen, overal huizen en bovendien velen Caranzisten het verschil tusschen het mijn en dijn niet geheel duidelijk is. Dat er nog zoovele Zapatisten huizen in streken, die sinds lang onder de Caranzisten staan, behoeft geen verwondering te baren. Het gebied is zoo uitgestrekt, en de schuilhoeken zijn zoo veelvuldig, dat uitdelging van die bende eene onmogelijkheid lijkt. Er zijn onder die Zapatisten ook wel lui, die men nu eigenlijk niet met den naam roovers betitelen mag. Een groep Caranzisten dringt een hacienda binnen, doodt den eigenaar en steelt al het vee. De zoons, in woede ontstoken, grijpen het geweer en beginnen een guerilla-oorlog, waarvoor het land zich zoo bij uitstek leent. Is het nu heelemaal kwalijk te nemen?

Er gaan verhalen rond van bandieten, die een trein opbliezen, en er zich in het openbaar op beroemden hun vaderland met dit werk te dienen daar, volgens hun zeggen, alles geoorloofd is tegen degenen, die zoovele schelmenstreken op hun geweten hebben en zich zoo heilig en onschuldig mogelijk trachten voor te doen, druk schermend met de woorden, vrijheid en democratie. En verhalen de Mexicanen zoo'n geschiedenis, dan schitteren hun oogen en slaan zij zich vol vuur op de borst bij de gedachte aan het heldhaftig optreden van hun landgenoot. Villa is onder alle opzichten een bandiet, iemand, die in vroegere jaren beslist naam zou gemaakt hebben als „voleur des grands chemins," maar toch zijn er genoeg Mexicanen, die vol bewondering voor zijn daden zijn, openlijk verkondigen, dat de Villisten de dapperste soldaten zijn en schelden op de Zapatisten, die meer in het donker werken en slechts denken aan roof en plundering onder de gunstigste omstandigheden.

De toekomst zal echter moeten aantoonen, of Caranza, verzekerd van den Steun der Ver. Staten, het land tot rust kan brengen. Villa zal nu waarschijnlijk klap op klap krijgen, daar hij geen vuurwapenen en kogels meer zal kunnen bekomen, en waarschijnlijk met medeneming van zooveel geld als mogelijk is, in de Staten een goed heenkomen zoeken, waar hij met Huerta kan gaan treuren over de wisselvalligheden van het leven. Moeilijker wordt het werk met de Zapatisten, want deze zitten in waarheid overal, en zij zullen nog wel heel wat vernield hebben, voordat de laatste verdwenen is.

Als een bewijs voor hun optreden diene nog, dat telkens de treinverbindingen verbroken zijn en het reizen hier waaghalzerij te noemen is onder deze omstandigheden. Door de treinongelukken is het aantal locomotieven en wagons zeer ingekrompen, maar verwacht mag worden dat de Ver. Staten spoedig voor aanlevering van materiaal zullen zorg dragen, waarbij de industrie der Noordelijke Staten wèl zal varen en weer het noodige goud het land der dollars binnenstroomt.

Nu de Caranzisten als regeeringspartij erkend zijn, kan men zeggen, dat eigenlijk de Maderisten aan de regeering komen. Immers zij hebben het programma van Francisco Madero, „de apostel–martelaar der democratie, die Porfirio Diaz het land deed ruimen, grootendeels overgenomen. Van Madero's beloften hoe goed ook misschien bedoeld, is nooit veel terecht gekomen. Zijn tegenstanders beweren, dat hij te zwak van karakter was, terwijl zijn partijgenooten wijzen op het verraad van Huerta en op het feit, dat al de regeeringsbeambten hun posten behielden, zoodat eene ingrijpende verandering zeer moeilijk te bewerkstelligen was. Van de tegenwoordige partij, waarvan de aanhangers zich Constitucionalisten noemen, kan men meer in het bijzonder zeggen, dat zij een specialiteit is in het uitvaardigen van wetten, welker nut echter niet door iedereen ingezien wordt, ofschoon er toch wel goeds onder te vinden is. Vooral op het gebied der drankbestrijding trachten zij iets goeds tot stand te brengen, zooals blijkt uit het verbod van verkoop van pulque in de geheele republiek, terwijl in sommige staten alle alcoholische dranken verbannen werden. Dit kan niet anders dan medehelpen om het volk een trap hooger te brengen.

Ook besteden zij bijzondere zorg aan het onderwijs, teneinde het door Porfirio Diaz verwaarloosde volk te verheffen en „paal en perk te stellen aan de heerschappij der geestelijkheid." Het laatste vooral is van groot gewicht. Toen keer op keer de trein naar de hoofdstad ontspoorde, vermeldde een blad, dat men een Dominercaner–geestelijke ontdekt had bij het leggen van dynamietpatronen op de rails. Men vergat echter te melden, hoe of deze heette en waar hij naar toegebracht was. Heeft men het in andere landen wel eens over de „boosheid der Jesuiten," hier moeten meer in het bijzonder de Dominicanen het ontgelden, die de welvaart der republiek bedreigen en slapelooze nachten bezorgen aan de gouverneurs der staten.

Laatst las ik nog een stuk, waarin de schrijver, „een bijzonder vriend der jeugd," beweerde, dat feitelijk tegenover elken geestelijke een onderwijzer moest wezen om de kinderen te wijzen op het onzinnige en het nuttelooze van het naar de kerk gaan; het zou veel beter zijn van de kerken volksbibliotheken, scholen of desnoods stallen te maken. Zou hem misschien een Fransch schotschriftje in handen gekomen zijn?

Heeft de geestelijkheid niets misdreven, dan zijn het de vreemdelingen, die er van langs krijgen, en wordt eens, ten overvloede, op gewezen, dat zij hier niets te vertellen hebben, want waarheid is het, dat onder Porfirio Diaz een vreemdeling meer was dan een Mexicaan en dat de niet-Mexicanen zeer op hem gesteld waren, omdat hij hen voortrok. Dank zij de laksheid en de onkunde der meeste Mexicanen is de handel en de industrie voor een groot deel in de handen van vreemden; zij de vreemdelingen hebben veel inlandsch personeel en staan dikwijls aan het hoofd van zuiver nationale ondernemingen, welke plaats zij zich hebben weten te veroveren èn door hun kennis van vreemde talen èn door hun arbeidzaamheid. En denkt u nu denzelfden toestand eens in, zooals hij in ons land zou wezen, als alle takken van handel en bedrijf onder bestuur van vreemden stonden, waar de regeering niets over te zeggen had, en die zich bovendien smalend over ons uitlieten? De vrijheidlievende Mexicaan gevoelt wel degelijk den druk van buitenaf op zijn vaderland uitgeoefend. Maar in plaats van steun te zoeken onder elkaar en te overwegen wat een onderwijzer in een boek bestemd voor de jeugd, eenige jaren geleden, schreef: „Alle Mexicanen beminnen elkaar, omdat allen zich vereenigd gevoelen door dezelfde herinneringen; allen beminnen wij Cuauhtemoc en Hidalgo; allen wenschen dat Mexico leve en allen moeten deugdzaam zijn opdat ons land geëerd weze," zoeken zij door nijd verblind, twist onder elkaar, dooden hun politieke tegenstanders onbarmhartig en verlagen 't land tot 'n vazalstaat van de Ver. Staten, welke het land noodig hebben als afzetgebied voor de industrie en om de vele grondstoffen die de rijk gezegende Mexicaansche bodem levert.

Den laatsten tijd zijn de moeilijkheden met het geld nog toegenomen. Zooals wellicht bekend, gaf iedere partijleider biljetten uit, die langzamerhand al het goud- en zilvergeld aan den omloop onttrokken, doordat de koers van deze biljetten al maar lager werd, zoodat op het oogenblik een Villabiljet zoo weinig waard geworden is, dat men al het denkbeeld geopperd heeft een partij uit te voeren naar Europa om daar als behangselpapier te gebruiken

De biljetten zijn echter zoo slecht gedrukt, dat namaken vrij gemakkelijk gaat. Nu publiceerde men in de couranten een lijst van een zestal kolommen druks, waarin aangegeven was, welke vervalschingen er zoo al ontdekt waren. De uitgebreidheid van de lijst en de zeer vage aanduidingen maakten het voor een gewoon mensch onmogelijk de echte biljetten van de valsche te onderscheiden. Iedereen bezag extra nauwkeurig de biljetten, die men hem aanbood, men zag ijsventers druk gesticuleerend met een loupe in de hand en er waren experten, die wisten te vertellen, dat op de echte, de maagd geen armband had en het formaat een weinig kleiner was, alsof valsche munters er uit aardigheid een armband bijgeteekend hadden. Boudweg wordt dan ook beweerd, dat het meerendeel der z.g. valsche biljetten van de regeering zelve afkomstig zou zijn, die een partij weder valsch verklaard zou hebben, teneinde nieuwe te kunnen uitgeven.

Den dag daarop verscheen een decreet, waarbij bepaald werd, dat alle biljetten moesten worden voorzien van een stempel, teneinde ze te kunnen onderscheiden van de „valsche". „De regeering waakt steeds angstvallig om te voorkomen, dat het publiek bedrogen wordt." Te begrijpen valt het, dat bij zoo'n stempelarij de noodige biljetten ongeldig verklaard worden, vooral onder die van hooge waarde, en de regeering de kosten van het stempelen er wel uithaalt.

Het grappigste was nog wel, dat er daarna weder een decreet verscheen, waarbij het luidde, dat alle biljetten, gestempeld of ongestempeld, aangenomen moeten worden of men liep een boete op.

Binnen eenige weken worden de nieuwe biljetten verwacht, die in de Ver. Staten gemaakt worden en, van watermerk voorzien, de noodige garantie bieden tegen vervalsching. De oorspronkelijke bedoeling heette te zijn om de oude voor nieuwe in te wisselen, doch hier wordt ten zeerste gevreesd, dat op zekeren dag alle in omloop zijnde biljetten ongeldig worden verklaard, of dat er een decreet gepubliceerd wordt, waarbij deze een zekere waarde krijgen tegenover de nieuwe b.v. als 4 tot 1. Tot de laagste praktijken neemt men zijn toevlucht om de emissiebanken, nog uit den tijd van Porfirio Diaz dateerend, te doen failleeren kennelijk met het doel om zelf een bank op te richten en zoo met volle handen de vruchten te plukken van jaren revolutie.

De Maasbode.

Verklaringen van Mc. Kenna.

De bladen publiceeren een lang interview van Mc. Kenna met den correspondent van de „New-York Tribune". In den loop van het onderhoud zeide de kanselier van de schatkist: De financiëele prestaties van ons land moeten een der groote factoren zijn waarvan ten slotte het succes zal afhangen. De totale numerieke meerderheid van de mannelijke bevolking der geallieerden boven die der vijanden is overweldigend. Maar de buitengewone kosten om onze mannen en die der bondgenooten onder de wapens te houden moeten in belangrijke mate gedragen worden door Engeland.

Lang echter voor Engeland te kort krijgt aan geld, zal het menschen–materiaal in Duitschland uitgeput zijn om de legers te handhaven.

Duitschland heeft het eerst al zijn effectieven opgeroepen en onlangs heeft het zelfs mannen onder de wapens geroepen, die boven den militairen leeftijd zijn. De permanente verliezen der Duitschers bedragen gemiddeld per maand niet minder dan 200,000 en men zou bijna mathematisch kunnen berekenen hoe lang Duitschland den strijd nog kan voortzetten.

Wat is de positie aan den anderen kant. Wij wilden de vrijheid der zee handhaven en dat doel is bereikt. Bij het begin van den oorlog konden wij slechts 160.000 man naar buiten zenden, thans bedraagt dat getal reeds millioenen.

Mijn taak is het de financiëele zorgen, welke wij voor de geheele entente dragen, uit den weg te ruimen. En hoe hebben wij deze taak volbracht? Een jaar geleden vroeg mijn voorganger een jaarlijksche budgets-verhooging van 67 millioen pond op begrooting, die 200 millioen pond bedroeg. Thans hebben wij een weergalooze verhooging van inkomsten van 370 millioen alleen uit de belastingen.

Ons volk was niet minder edelmoedig bij de inschrijvingen op de oorlogsleeningen, welke noodig waren om onze eigen oorlogskosten en die der geallieerden te dekken.

Geld werd er gevonden, zonder moeite en zonder onwettige methoden toe te passen, welke door alle verstandige economisten worden afgekeurd.

Na 15 maanden oorlog is onze goud–markt nog steeds vrij. Elk stuk papier, door de regeering uitgegeven, kan bij de bank van Engeland tegen goud gewisseld worden.

Ik behoef ons systeem niet tegen over dat der Duitschers te plaatsen, waaruit een bankroet moet volgen.

Verder wees de minister er op, dat het volk zich van onnoodige uitgaven moest onthouden en den export–handel, de kracht van Engeland handhaven. Wordt dat gedaan, dan ben ik er absoluut van overtuigd dat de eind-victorie der geallieerden verzekerd is.

In America

is het proces begonnen tegen een der directeuren van de Hamburg–Amerikalijn, Karl Büuz, en tegen den agent voor de aankoopen Joseph Poppenhaus; verder tegen den tweede-officier en superintendant George Kotter, die terechtstaan op beschuldiging van samenspanning tot schending van de Amerikaansche neutraliteit.

Men verwacht, dat alle aanwijzingen gedurende het afgeloopen jaar bijeengebracht betreffende complotten van pro-Duitschers en strekkend om munitie te vernielen en verschepingen van oorlogstuig voor de geallieerden, aan de federale groot jury zullen worden overgelegd, nog binnen deze week.

De omvang van dit materiaal is, volgens den bondsminister van Justitie, bergen hoog.

Het betreft den handel in vervalschte paspoorten, de complotten om stoomschepen op te blazen, en branden of ontploffingen aan boord van schepen of in munitiefabrieken te weeg te brengen, verder de pogingen om arbeidsonlusten te veroorzaken, zich door aankoop de controle te verzekeren over munitiefabrieken, of wel door 't plaatsen van gefingeerde orders, het sluiten van bonafide contracten door geallieerden te verijdelen.

De regeering van de Vereenigde Staten zal het bewijs leveren, dat er in totaal vijftien schepen waren afgehuurd voor de voorziening van Duitsche kruisers, die zich toen op zee bevonden. In sommige gevallen waren de schepen al weken voor de oorlogs-verklaring gecharterd. Hierdoor wordt opnieuw bewezen, *dat de Duitsche agenten van de komst van den oorlog afwisten*. Er zal worden aangetoond, dat het stoomschip *Haria quesada*, hetwelk de Vereenigde Staten had verlaten, tevergeefs naar de Duitsche kruisers zocht en daarop de haven van Pernambuco binnenvoer. De kapitein, die zijn papieren wenschte te vernietigen, deed ze in een zak, en wierp dien overboord, maar later vonden Braziliaansche visschers deze zak in den buik van een haai. Zoo kwam de taak van deze schepen aan het licht.

De *Politische Korrespondenz* schrijft: Uit welke troebele bronnen de anti–Oostenrijksche agitatie in het buitenland materiaal krijgt, bewijst het gedoe van Goricar, den gewezen Oostenrijkschen consul te San Francisco.

De toongevende kringen in Amerika zullen evenals wij wel nauwelijks in staat zijn voor de handelwijze van Goricar andere dan onedele en verachtelijke beweegredenen te ontdekken.

Verloofd.

Jacob Oduber

met

Albertina C. de Veer.

Baltimore — Aruba.

20 December 1915.

3—1

P. fr. Raym. J. C. Wahlen.

Zalig Nieuwjaar.